

Van Meegeren's valse Vermeers

EEN INTELLIGENTE FILM VAN BOTERMANS EN MAGNEL

De film „Van Meegeren's valse Vermeers”, door de Brusselaars Jan Botermans en ir. Gustave Magnel vervaardigd, is al eens het onderwerp geweest van een bespreking in deze rubriek, toen we het opmerkelijke scenario voor de film gelezen hadden.

De verwachtingen, bij die lectuur gewekt, hebben we thans aan de praktijk kunnen toetsen en zij werden geenszins beschaamd. Botermans en Magnel hebben een intelligente film gemaakt, uitstekend van fotografische verzorging, helder van conceptie, zakelijk van tekst en zeer beheerst wat de muzikale accenten betreft. Alle bezwaren, die wij in de loop der jaren te berde hebben gebracht in verband met de toepassing van teksten en muzikale adaptaties, zijn uit deze film geweerd met een inzicht, dat de ware vaklieden kenmerkt. Zij hebben bijzonder goed begrepen, dat slechts die muziek in een film verantwoord is, die wezenlijk bijdraagt tot verdieping van het drama en dat alle muziek grootspraak en overbodigheid moet heten, die er op uit is zwakke plekken in de filmtaal te bedekken met de mantel der oppervlakkigheid.

Belangrijker dan dit alles is echter de rhythmische constructie van „Van Meegeren.” De film is een betoog en niets anders dan een betoog, dat aantoon (aan de hand van het boek van prof. Cooremans) dat Van Meegeren vervalst heeft, hoe hij het deed en om welke motieven, waarvan het voornameste wel is geweest het niet te onderdrukken gevoel van miskenning door de kunstcritiek. Dat element, het psychologische element dus, is even bondig als raak tot uiting gekomen. Door een intelligente montage van enkele koppen van de schilder, geassocieerd met beelden van zijn doeken, goede en oppervlakkige, artistieke en goedkope maakfels, wordt heel even de grimmige, miskennde, verbitterde Van Meegeren ten tonele ge-

voerd en daar bereikt de film dan ook een hoogtepunt, dat men met al dat toch zo bindend materiaal bewonderenswaardig mag noemen. Zeer nauwkeurig, tot op de millimeter af, komen de beelden de tekst wáár maken en omgekeerd valt er geen woord, dat niet scherp en raak op het beeld slaat, om aan te vullen wat een beeld niet tonen kan, zodat beeld en woord een samen-

spel bedrijven, dat in hoge mate verhelderend werkt. De muziek komt er aan te pas, als een bepaalde gedachtengang wordt afgesloten. Enkele maten muziek zijn precies genoeg, om een fase in de film doeltreffend af te sluiten en al dat zakelijke en nuchtere materiaal, waaruit een betoog wordt opgebouwd, aan hoogpunten te helpen, die het betoog een dramatisch karakter verlenen, dramatisch in de zin van: tot leven gewekt.

De film, die acht-en-twintig minuten duurt, hetgeen vrij lang is voor een documentaire, bewijst haar bestaansrecht door iedere minuut de aandacht te dwingen. Zij verloochent nergens haar voorlichtende taak, maar zij is nergens zwaar op de hand. Elegante en welsprekende, zonder enige nadrukkelijkheid, houdt de film een causerie in beelden en woorden, soms langs haar neus weg, soms met een plotselinge wending naar een saillant accent, voortdurend levendig en sierlijk van gebaar.

Een film dus, die alle belangstelling verdient zowel bij het publiek als bij de mannen van het vak. Dbg.

De laatste dagen van Pompei

In het City Theater kan men constateren dat Marcel l'Herbier eigenlijk ook wel een liefhebber is van veel geschreeuw en weinig wol, m.a.w. massale scènes, vulkaanuitbarstingen, etc. moeten het gebrek aan artistieke waarde camoufleren. 18-jarigen kunnen het desnoods gaan zien.

Toontje heeft

Onder verwijzing naar onze rubriek van veertien dagen geleden, waarin de filmcomédie „Toontje heeft een paard getekend” besproken wordt, volstaan wij met de mededeling dat de film deze week in Corso loopt. Voor alle leeftijden.

Twee werken van Van Meegeren, voorstellende Het laatste Avondmaal. Een van de twee heeft de schilder uit het hoofd geschilderd, terwijl het andere hem in zijn herinnering als model diende.

Het leven der bevers

Russische kleurenfilm

Het Nederlands Filminstituut heeft onlangs een nieuwe Russische kleurenfilm vertoond over het leven der bevers. Een in fraaie en voorzichtige tinten gehouden documentaire, die een vergelijking met Disney's „Bevervallei” niet ontlopen kan, nu beide films zo kort na elkaar aan de orde zijn gesteld.

Het is niet moeilijk, vast te stellen, dat Disney als overwinnaar uit de strijd treedt in deze vergelijking, nademaal hij de moeite genomen heeft met kleuren, muzikjes, teksten en beelden een intelligent spel te spelen, dat slechts een vakman spelen kan. In tegenstelling tot Disney heeft zijn Russische collega niet veel anders gedaan dan filmopnamen gemaakt, die

o yesterday

